

ÖRÖMHÍR

A Tiszaiújvárosi Görögkatolikus Egyházközség Hitéleti Kiadványa **Búcsúi kiadvány 2014.**

A színeváltozás hegyei

Egy modern és divatos félreértésnek köszönhetően a kereszténységet manapság gyakran holmi spirituális köntösbe bújtatott erkölcsi tanításnak szokás elgondolni: ez az a felfogás, amely szerint a keresztény hit célja a jólfésült és illemtudó élet. Elterjedt és látszólag megalapozott látásmód ez, csalódást számára legfeljebb csak a szentek okozhatnak, akik az esetek többségében csöppet sem voltak jólfésült és illedelmes emberek. Szárovi Szent Szerafim, aki az északi erdőben egyedül élt és imádkozott, a hozzá látogató és őt a keresztény élet céljáról faggató nemesembernek, Motovilovnak egyszerűen annyit mondott: a keresztény élet célja a Szentlélek megszerzése. Az újkori szentet magyarázza most egy ókori: a sivatagi atyák történeteiben olvassuk, hogy Ammun atyához egy nap fiatal szerzetes érkezett. Bőjtölök, virrasztok, imádkozom, mit tegyek még? – kérdezte az idős remetét. *„Az atya pedig feltartotta kezeit, ujjai olyanok lettek, mint tíz lángnyelv, és azt mondta: »Ha akarod, legyél egészen olyan, mint a tűz!«”* – fejezi be talányosan a történetet A szent öregek könyve. E két kis történet fényében talán érthetőbbé válik az Evangélium egyik legtalányosabb története is; az, amely az Úr színeváltozását beszéli el.

Máté és Lukács evangéliuma (Mt. 17;1-8) (Lk 9; 28-36) írja le legrészletesebben az eseményt: *„Hat nap múlva Jézus maga mellé vette Pétert, Jakabot és testvérét, Jánost, és egyedül őket vitte föl egy magas hegyre. Ott színében elváltozott előttük. Arca ragyogott, mint a nap, ruhája pedig tündökölt, mint a fény.”* A görög szöveg itt metamorfózisról beszél, ami annyit tesz: átváltozás. Krisztus néhány pillanatra átváltozik, a tanítványok szeme láttára fénylik fel dicsőségének egy sugara – de vajon miért? Ha mellé tesszük a két szent fentebb idézett mondásait, mintha érthetőbbé válna a dolog: Krisztus, az Istenember itt felvillantja a keresztény tökéleteségszményt, amely nem valami elvont és steril jóság vagy langyos békesség, hanem lángoló átváltozás.

A bizánci kereszténység mindenkor hajlik az ikonikus látásmódra: mindent képpé, eseményné, megfogható valósággá tesz – liturgiájában, építészetében, ikonjain. A konkrétumban fölfedezi az általánost, az egyszeriben meglátja azt, ami időtlen, különösen akkor, ha az evangéliumi pecsétet is visel magán: így válhat egy természetlen fügefa is szimbólummá, örökérvényű jellé, a természetlen és kiszáradt emberi lélek jelképévé, hogy azután ekként térjen vissza újra és újra himnuszokban, homíliákban. A Színeváltozás egyszeri eseménye ezért válik nagy és kiemelkedően

fontos ünneppé: mert itt a keresztény élet központi kérdéséről, az átvalósulásról van szó. Igaz, a keleti teológiában Krisztus életének e mozzanata elég későn, csak a 13-14. században kezdett központi szerepet játszani, amikor a hészükhaszta-vitákban elemi kérdéssé vált a természet és a teremtetlen kegyelem viszonya, s az ember számára elérhető átistenülés (gör. theószisz) tanítása. A 14. század teológusai, élükön Palamasz Szent Gergellyel végül méltó teológiai foglalatba illesztették a kereszténység ősrégi tapasztalatát a kegyelem általi átvalósulásról; így kapta meg az Úr színeváltozásának ünnepe is méltó helyét az egyházi évben. *(Nacsinák Gergely András)*

Történet a Rossz Papról

Élt egyszer egy ősi településen egy Rossz Pap. Annyira rossz volt, hogy a nép még a nevét is elfelejtette és valamiért a papot a háta mögött csak ekképp emlegették: Rossz Pap. Voltak olyanok is, akik azt mondták, hogy Farizeus fajzatnak kell nevezni, de valamiért mégsem tett így a közösség. Még a püspökhöz írott számtalan levélben is, amelyek megírására soha sem szüntek meg vodkával megtisztelni az Írnokot, akinek minduntalan kék volt a jobb keze a tintától, nem tudtak rájönni a pap vezetőkévére. Csak keservesen kiáltottak: *„Püspök atya, szabadíts meg bennünket ettől a Rossz Paptól!”*.

A Rossz Pap a közösség véleménye szerint mindenben lelkiismeretlen volt. Olyan hosszan tartotta a szolgálatot, hogy a szerencsétlen öregasszonyoknak már minden témájuk kimerült a gazdaságot illetően, és

nem maradt más hátra, mint hallgatni az istentisztelet énekeit, amitől majd rettenetesen fáj a fejük. De a nyelvét sem tudta visszatartani – amint csak meglátta felebarátja bűnét, minden előzmények nélkül elkezdett méltatlankodni! Minden szégyen és lelkiismeret nélkül azt mondja: *„Tartsatok bűnbánatot!”*. Sőt a pokol kínjaival fenyeget! És milyen lovon jár minden nap a temploma a dologtalanja – mivel nem akadt más dolga, kitellett az idejéből, hogy minden nap a templomban szolgáljon! Más papoknak bezzeg elég volt vásárnappal! Még az egyház gondnokának sem volt ilyen lova! Nesze neked, szegénység!

De a legundorítóbb dolog az a Rossz Pap egyszer az ambónról mondta. Ahelyett, hogy, mint az illik egy rendes paphoz, a mindent megbocsájtásról a végtelen irgalomról beszélt volna, kijött, és felemelvén a keresztet, mintha csak kiabálna, az egész népnek ezt mondta: *„Aki, ha csak még egyszer is, pogány szórakozás végett Marcshoz megy, azt az Úr keményen megfenyíti, én pedig nem engedem őt a Kehelyhez!”*.

Ki látott még ekkora szemtelenséget egy szent rendben lévő személytől?

Ki is mondhatná meg, hogy még meddig kellett volna elszenvedniük a szegény falu lakóinak ezt a Rossz Paptól, mígnem egyszer szörnyű szerencsétlenség érte őket. Pestis ütötte fel a fejét: még nem haltak meg az emberek, de úgy jártak, mint a bódult legyek, nem voltak képesek semmilyen munkára. Kimerültségükben a fájdalom és a gyengeség következtében sírva a földre zuhantak. Az istenszerető népnek eszébe jutott, hogy el kellene menni a templomba, könyör-

gő ájtatosságot szolgálni, hogy az Úr kegyelmezen népének. De hát hogyan is – hiszen nincs más pap a faluban, csak a Rossz Pap. Nem volt mit tenni – elmentek, hogy megkeressék.

Nincs sehol! A templom zárva, amire eddig fényes nappal sohasem volt példa. Elmentek a házához – a galambok búzáat csipegetnek, a ló eloldva legel, a cellában a mécses eloltva. A Rossz Pap meg sehol!

Hova tűnhetett? Addig keresték, míg végül megtalálták. A falu határában, egy sűrűségben fekszik a Rossz Pap, kezei kereszt alakban széttárva. Közlebb mentek hozzá, megnézték – fekszik, de már nem él... Szemei zárva és ajkán boldog mosoly! Amikor a nép meglátta, hogy a Rossz Papjuk halva fekszik, azonnal megkönnyebbulést éreztek.

Ó! – mondták az emberek. Hogy hogyan is nem jöttünk rá erre korábban, hogy az ő bűnei miatt vert bennünket az Isten! Most, hogy meghalt, máris jobban érezzük magunkat! Lám, méltatlan volt!

És a jóságos, istenfélő nép, jól kiméltatlankodta magát, majd abbahagyta. Mindenki ment dolgára: a férfiak elmentek, hogy a Rossz Papnak sírt ássanak, az asszonyok a tort készítettek elő, a vénasszonyok imádkoztak, hogy az Úr ne égesse meg teljesen a bűnös lelkét, abban a pokolban, amelyről beszél nekik. A gondnok a lóval foglalkozott, hogy a jó állat el ne vesszen, és Marcsának is akadt dolga...

Ott maradt fekvé, egymaga a Rossz Pap, várva, amíg elkészítik számára az új hazát.

Pontosabban, majdnem egyedül. Volt még ott két angyal, akiket az emberek nem láttak.

Egyik a test felett lebegett, és egy lángoló könyvbe jegyezte fel a Rossz Pap utolsó szavait. A lángoló tekercsre izzó betűkkel véste rá:

„Uram! Ha áldozatot akarsz, végy el engem, bűnöst, aki méltó vagyok a pokolra, de gyermekeimet kíméld meg, hadd éljenek még, hogy bűnbánatot tarthassanak, Uram!”.

A másik pedig, fénylett, mint a villám, gyönyörű és fényes volt, a magasba szállt a felhők közé, felemelte szárnyait és kezeit, így imádkozott:

“Dicsőség néked, Úr Jézus, hogy meghallgattál engem, méltatlant. Légy mindig Irgalmas gyermekeimhez, mint Irgalmas és Emberszerető...”. (Viktorija Matyjejeva)

Turgenyev: Krisztus

Ott láttam magam fiatalkori, szinte kisiúsi alakomban, egy alacsony falusi templomban. A régi szentképek előtt piros foltokban karcsú viaszgyertyák égtek. Szivárványos kis koszorú övezett minden kis gyertyalángot. Homály és sötétség volt a templomban... De előttem emberek sokasága állt. Szőke parasztfej egytől-egyig. Néha-néha megmozdultak, leborultak és felemelkedtek újra, mint az érett kalászosok, mikor lassú hullámmal végigfut rajtuk a nyári szél. Egyszer csak a hátam mögött egy ember lépett elő s mellettem megállt. Nem fordultam feléje, de rögtön megéreztem, hogy ez az ember Krisztus. Meghatottság, kíváncsiság és félelem egyszerre fogta meg a lelkem. Erőt vettem magamon... s rápillantottam a szomszédomra. Az arca: mint a többié. Ez az arc minden ember arcá-

hoz hasonlított. A szeme egy kicsit felfelé nézett, nyugodtan és figyelmesen. A két ajka csukott, de nem feszül egymásra; felső ajka mintha csak pihenne az alsón. Nem nagy a szakáll, ketté van választva. A két keze összefogva, egyik sem mozdul. A ruha is olyan rajta, mint akárkié. Ez volna Krisztus! - gondoltam magamban. Egy ilyen egészen egyszerű ember! Nem lehet! Elfordultam. De alig vettem le a tekintetem erről az egyszerű emberről, ismét úgy rémlett nekem, hogy Krisztus maga áll mellettem. Megint erőt vettem magamon... s megint ugyanazt az arcot láttam, azt a minden ember arcához hasonló, ugyanazokat a megszokott, de egyben ismeretlen vonásokat. S egyszerre elszorult a szívem s felocsúdtam. Csak akkor értettem meg, hogy éppen ez az arc, ez a minden ember arcához hasonló ez a Krisztus arca. 1878. december

HÍREK

Május 17-én és 18-án került sor Atanáz püspök atya kánoni látogatására, amelynek során találkozott a képviselőtestület tagjaival, akiktől az egyházközség élete felől érdeklődött. A gyűlés után vecsernyét végeztünk, amely után hívek személyesen is beszélhettek a püspök atyával. Vasárnap főpásztorunkkal együtt imádkoztuk a reggeli istentiszteletet, majd a nagy dicsőítés után megkezdődött a püspöki Szt. Liturgia. A Szt. Liturgiát emlékezetessé tette énekarunk szép éneke. Az elbocsátás előtt Püspök atya megáldotta templomunk új

ikonjait, amelyeket Maklár Zsolt ikonfestő művész készített, aki a most megfestett több mint 30 négyzetméternyi területtel együtt több, mint 400 négyzetméter nagyságú falat ékesített szép ikonokkal.

*

Május utolsó szombatján egyházközségi kiránduláson vettünk részt Nagyváradon. Először megnéztük a római katolikus székesegyházat és kincstárát, imádkoztunk Szt. László királyunk ereklyéi előtt. Ezután neológ zsinagógát tekintettük meg, aminek felújítása éppen csak elkezdődött. Az útba eső Szt. László templom meglátogatása után érkezünk meg a görögkatolikus székesegyházba, amit a templom sekrestyése mutatott be nekünk, majd a „Holdas” templomot (ortodox) néztük meg. Az ebédszünetet követően az új ortodox székesegyházban voltunk, aminek belső kialakítása még hosszú időt vesz igénybe. Befejezésül a város szélén található Szent Kereszt női monostort kerestük fel melynek szépsége mindenkit lenyűgözött. Kissé elfáradva, de sok élménnyel gazdagodva a kora esti órákban értünk haza.

*

Június és július hónapban számos munkát sikerült elvégeznünk. Sor került a paróchia belső festésére, a közösségi házba és templomba új kondenzációs kazánt szereltettünk be, valamint megvalósult az épületeinkről lefolyó csapadék elvezetése. A munkák elvégzését az önkormányzattól elnyert támogatásból tudtuk finanszírozni.

TISZAÚJVÁROSI GÖRÖGKATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG

3580 Tiszaújváros, Bartók B. út 23. TEL.: 06-49/340681; 06-30/8464428

www.gktujvaros.hu